

ELOKUU 2020

TUTKIMUS: NETTIKUSAAMINEN SUOMESSA

Suomalaisista joka viides on tullut loukatuksi somessa tai verkon keskustelupalstoilla

SISÄLLYS

Alkusanat.....	4
Tiedätkö, mikä on nettikiusaaminen?.....	6
Oletko joutunut kokemaan nettikiusaamista?.....	6
Onko joku lähipiirissäsi joutunut nettikiusaamisen uhriksi?.....	8
Missä nettipalveluissa sinua on kiusattu? (n=216).....	9
Mihin loukkaavat kommentit liittyivät?.....	10
Miten reagoit, kun sinua loukattiin netissä?.....	11
Oletko itse loukannut muita sosiaalisessa mediassa?.....	13
Mitä loukkaavat kommentit koskivat?.....	13
Huolettaako nettikiusaamisen kohteeksi joutuminen sinua?.....	14
Tiedätkö, keitä nettikiusaajasi olivat?.....	15
Millaisia tunteita loukkaavat kommentit sinussa herättivät?.....	16
Mitä nettikiusaamistilanteessa tulisi tehdä?.....	17
Kenen puoleen ensisijaisesti kääntyisit, jos sinua kiusattaisiin netissä?.....	18
Miten nettikiusaajaa tulisi rangaista?.....	19
Paras auttaja nettikiusaamisessa?.....	19
Miten suojaudut nettikiusaamiselta?.....	19
Onko nettikiusaaminen mielestäsi raaistunut viime aikoina?.....	20
Onko kiusaaminen noloa?.....	22

MySafety on paikallisesti palveleva ihmisen ja yrityksen turva verkon rikoksia vastaan. Tarjoamme Suomen kattavimmat vakuutuspalvelut verkossa tapahtuvien rikosten ennaltaehkäisyyn ja seurausten minimoimiseen. Toimipisteemme sijaitsevat Helsingin Vallilassa ja Kuopiossa ja asiakkaitamme palvelee noin 50 asiantuntijaa. Konsernin pääkonttori on Ruotsissa, jossa yritys on toiminut vuodesta 1999. Suomessa olemme toimineet vuodesta 2008.

Lisätietoa osoitteesta mysafety.fi

ALKUSANAT

MySafety on tunnettu identiteettivakuutuksistaan. Ydintoimintamme on tarjota suojaa sekä yksilöille että yrityksille verkon rikollisuutta vastaan.

Suurin osa rikoksista, joiden parissa olemme tähän saakka työskennelleet, koskevat toisen henkilön tai yrityksen identiteetin väärinkäyttöä, kuten valelaskuja tai väärällä nimellä tehtyjä verkko-ostoksia. Usein nämä rikokset ovat ulkomailta käsin masinoituja sekä toisinaan jopa kansainvälisten rikollisjärjestöjen tehtailemia. Rikostyyppin luonteeseen kuuluukin se, että vain harvoin uhri tuntee rikoksen tekijän.

Nyt olemme vahvistamassa suomalaisten verkkoturvaa toisen näköisellä tavalla. Tuomme markkinoille nettivihavakuutuksen, joka auttaa kokonaisvaltaisesti nettikiusaamisen kohteeksi joutuneita. Tavoitteenamme on yhdessä kumppaniemme tuella tehdä loppu nettikiusaamiselle. Tämä on toki hyvin optimistinen ja ylevä pyrkimys, mutta se on myös kiistatta tavoittelun arvoinen.

Tuore kyselytutkimuksemme osoittaa, että suomalaisista peräti joka viides on tullut loukatuksi verkossa. Se vastaa noin miljoonaa yli 10-vuotiasta suomalaista. Yleisimmin nettikiusaaminen kohdistuu mielipiteeseen, politiikkaan, ulkonäköön, harrastuksiin tai henkilön ammattiin. Olen miettinyt, mitä tämä kertoo meistä suomalaisista.

Kyselytutkimuksemme sisältää myös myönteisiä viestejä. Niistä minusta toiveikkain on se, että selvä enemmistö (91 %) suomalaisista pitää kiusaamista häpeällisenä.

Tästä huolimatta lähes joka kahdeksas suomalainen on syyllistynyt joko tahalliseen tai tahattomaan loukkaavien kommenttien kirjoittamiseen. Elämme internetin evoluutiossa pimeää aikaa, jossa 12 % suomalaisista ei välitä tai osaa keskustella verkossa säädyllyisesti.

Tutkimuksemme anonyymit nettikiusattujen sitaatit kertovat, miten syvästi tällainen kiusaaminen voi haavoittaa. Se lisää yksinäisyyden tunnetta sekä aiheuttaa häpeää ja johtaa jopa masennusoireisiin.

Toisinaan siitä jää elämänmittaiset jäljet minäkuvaan. Eniten kiusaamisesta kärsivät lapset, nuoret ja nuoret aikuiset.

Nettikiusaamista kokeneista 14 % uskoo, ettei kukaan voi auttaa heitä. Me uskomme, että voi - oikeilla resursseilla nettikiusaaminen on mahdollista saada loppumaan.

Niclas Fagerlund
MySafety, toimitusjohtaja

TUTKIMUKSESTA:

Raportissa käsitelty kyselytutkimus tehtiin IRO Researchin toimesta kesäkuussa 2020. Kyselytutkimukseen osallistui 1 100 yli 10-vuotiasta suomalaista. Otos vastasi Suomen väestö- ja maantieteellistä jakaumaa.

Osana tutkimusta teimme myös kahdeksan syvähaastattelua. Olemme ripotelleet niistä nousseita kommentteja pitkin raporttia, ja lisänneet niihin sanojan sukupuolen ja iän.

Ne sitaatit, joihin ei ole merkitty taustamuuttujia, on otettu haastattelu-tutkimuksemme avoimista vastauksista.

KÄSITTEISTÄ:

Nettikiusaaminen tarkoittaa tarkoituksellista ja toistuvaa pahan mielen aiheuttamista, kuten pilkkaamista, nöyryyttämistä ja uhkailua netin kautta. Nettikiusaamista on myös se, jos toiselle aiheuttaa mielipahaa verkossa tahattomasti.

Nettiviha on nettikiusaa vakavampi ja laajempi käsite, ja se voi tarkoittaa myös toisiin ihmisiin kohdistuvaa valheellista puhetta, herjaamista, vihamielisyyttä tai väkivallan kannattamista.

TIEDÄTKÖ, MIKÄ ON NETTIKIUSAAMINEN?

Suomalaisista 95 % tuntee hyvin tai tietää suurin piirtein, mitä käsitteellä nettikiusaaminen tarkoitetaan. Sukupuolien ja ikäryhmien välillä on nähtävissä pieniä eroja. Naisille käsite on miehiä tutumpi ja alle 50-vuotiaille niin ikään tutumpi kuin yli 50-vuotiaille. Vain kaksi prosenttia suomalaisista ei tiedä, mitä on nettikiusaaminen tai mihin käsitteellä nettikiusaaminen viitataan.

Lisäksi käsitteen tuttuudessa oli pieniä maantieteellisiä eroja. Pääkaupunki-seudulla asuville nettikiusaaminen oli hieman tutumpi käsite kuin muualla Suomessa asuville.

Joku kehittää vihasuhteen toiseen henkilöön, ja alkaa sitten toistuvasti negatiivisävytteisesti kommentoimaan hänen julkaisuihinsa, tai mikä pahempaa, lähettää yksityisviesteinä jotakin sellaista, mikä saattaa rikkoa laillisuuden rajan. Pahaltahan se tuntuu. (Mies 27)

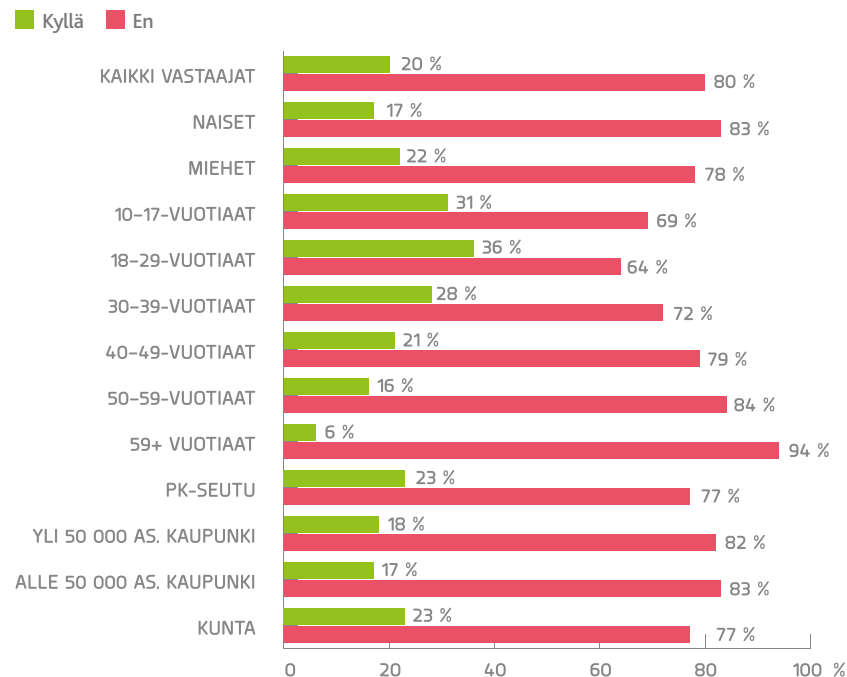
OLETKO JOUTUNUT KOKEMAAN NETTIKIUSAAMISTA?

Peräti 20 % yli 10-vuotiaista suomalaisista on joutunut loukkaavien kommenttien kohteeksi verkossa ja kuusi prosenttia suomalaisista on kärsinyt kommentoinnista niin paljon, että on ryhtynyt toimenpiteisiin nettikiusaamisen lopettamiseksi.

Nettikiusaaminen on yleisintä 18–29-vuotiaiden keskuudessa. Tästä ikäryhmästä yli kolmannes on ollut nettikiusaamisen kohteena.

Lapsista ja nuorista (10–17-vuotiaat) 31 % on kokenut nettikiusaamista ja kahdeksan prosenttia on kokenut sen niin vakavana, että on ryhtynyt joko yksin, vanhempien tai esimerkiksi koululta saadun avun turvin toimenpiteisiin.

OLETKO JOUTUNUT KOKEMAAN NETTIKIUSAAMISTA?

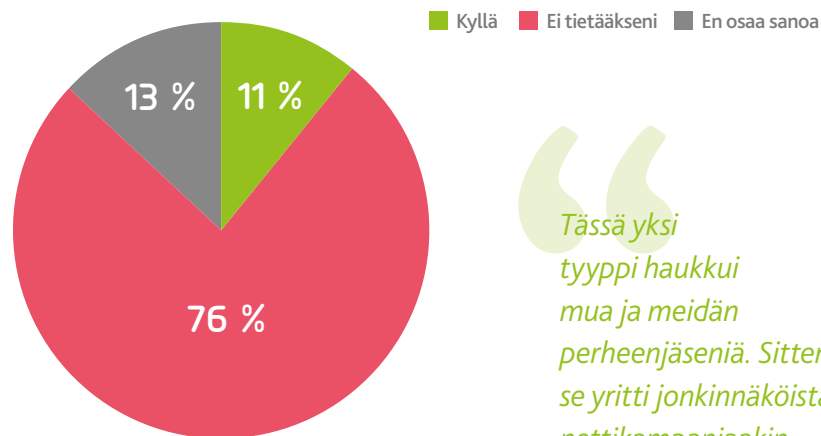
Olin ihan varma, että käy kuten aina, että minä jään ulkopuolelle ja ne ihmiset, jotka aloitti sen, saa mitä ne haluaa eli minut pois. (Nainen 31)

Oli just joku kommenttiaihe A, ja siihen tulee joku luokkakaveri alle kommentoimaan, että saatanan hintti, vedä ittes hirteen. (Mies 20)

ONKO JOKU LÄHIPYIRISSÄSI JOUTUNUT NETTIKIUSAAMISEN UHRIKSI?

Tutkimuksessa kysyttiin myös, onko vastaajien lähipiirissä henkilöitä, jotka ovat joutuneet nettikiusaamisen kohteeksi. Yksitoista prosenttia tutkimukseen osallistuneista vastasi kysymykseen myöntävästi. Kyllä-vastauksissa korostui jälleen nuorten aikuisten ikäryhmä (18–29-vuotiaat) sekä maantieteellisessä jaottelussa pääkaupunkiseutu. Pääkaupunkiseudulla nettikiusaamisen voi olettaa olevan hieman yleisempää kuin muualla Suomessa.

Tämän kysymyksen vastauksissa korostui myös yksi merkittävä seikka: peräti 53 %:lla itse kiusatuksi tulleista on lähipiirissä joku tai useampia, joita on myös kiusattu netissä. Tätä voi mahdollisesti selittää kiusaamisen tyypillisimmät syyt, joihin lukeutuvat esimerkiksi mielipiteet, työ ja harrastukset. Kerromme niistä lisää myöhemmin raportissamme.

Tässä yksi tyyppi haukkui mua ja meidän perheenjäseniä. Sitten se yritti jonkinäköistä nettikampanjaakin saada aikaseksi. Mä en ole ihan varma, mitä me tehtiin väärin. (Mies 60)

Tutkijat kohtaavat osaamisensa vähättelyä koko ajan enemmän ja valitettavasti bloggaajien, kokemusasiantuntijoiden ja subjektiivisen näkemyksen korostajien kasvava käyttö medioissa korostaa tätä ja kiihdyttää ilmiötä.

MISSÄ NETTIPALVELUISSA SINUA ON KIUASATTU? (N=216)

Nettikiusaamista esiintyy kyselytutkimuksemme mukaan eniten Facebookissa. Nettikiusaamista kokeneista suomalaisista peräti 43 % oli joutunut loukatuksi juuri Facebookissa.

Lisäksi vastaajista kahdeksan prosenttia oli joutunut kiusatuksi Instagramissa, kahdeksan prosenttia Twitterissä ja seitsemän prosenttia Snapchatissa. Kolme prosenttia vastaajista oli kokenut kiusaamista nuorten suosimassa Tiktokissa.

Jos tarkastelee vastauksia lasten ja nuorten osalta, alle 18-vuotiaiden keskuudessa nettiusaaminen on keskittynyt erityisesti Whatsappiin ja Snapchattiin. Tässä ryhmässä kiusaamista kokeneista yli puolet (51 %) oli joutunut kiusatuksi Whatsappissa, noin kolmannes (31 %) Snapchatissa ja yli neljännes (28 %) Instagramissa. Sen sijaan Facebookin osuus oli keskiarvoa merkittävästi pienempi, vain 10 %.

	Kaikki	10-17 vuotta	18-29 vuotta	30-39 vuotta	40-49 vuotta	50-59 vuotta	59+ vuotta
Vastaajien lukumäärä	216	34	63	38	32	26	23
Facebook	43 %	10 %	45 %	45 %	53 %	53 %	51 %
Whatsapp	17 %	51 %	19 %	6 %	5 %	11 %	-
Sähköposti	11 %	3 %	9 %	8 %	11 %	17 %	24 %
Instagram	8 %	28 %	8 %	5 %	2 %	3 %	-
Twitter	8 %	4 %	7 %	14 %	12 %	3 %	7 %
Snapchat	7 %	31 %	6 %	2 %	-	-	-
Tiktok	3 %	14 %	2 %	-	-	3 %	-
Muu	31 %	19 %	37 %	35 %	26 %	27 %	35 %

■ Tilastollisesti merkitsevä ero ylöspäin

■ Tilastollisesti merkitsevä ero alaspäin

MIHIN LOUKKAAVAT KOMMENTIT LIITTYIVÄT?

Kyselytutkimuksen mukaan tavallisin syy nettikiusaamiseen on eriävä mielipide. Peräti 54 % kiusatuksi tulleista kertoi kiusaamisen johtuneen heidän ajatuksistaan, näkemyksistään ja mielipiteistään.

Mielipiteistä nettikiusaaminen on yleistä jokaisessa ikäryhmässä, joskin pieniä eroja eri ikäryhmien välillä on havaittavissa. Lasten ja nuorten ryhmässä (10–17-vuotiaat) 42 % kiusatuista oli saanut loukkaavia kommentteja mielipiteidensä vuoksi, kun 18–29-vuotiaiden kiusattujen kohdalla vastaava luku oli 60 %.

Toiseksi yleisin kiusaamista aiheuttava asia on ulkonäkö. Kiusatuista 29 % oli saanut loukkaavia kommentteja ulkonäöstään. Kolmanneksi yleisin kiusaamisen aihe on suomalaisten keskuudessa poliittiset mielipiteet (24 %) ja sitä seuraavat harrastukset (17 %) ja ammatti (13 %).

Tutkimuksen mukaan kaksi prosenttia kiusatuista oli kokenut nettikiusaamista etnisen alkuperänsä vuoksi ja seitsemän prosenttia uskontonsa vuoksi. Kymmenen prosenttia vastaajista oli saanut loukkaavia kommentteja seksuaalisen suuntautumisen vuoksi.

Kun vastauksia tarkastelee sukupuolijakauman läpi, olemassa olevat stereotypiat tuntuvat vahvistuvan. Verkkokiusaamista kokeneista naisista 41 % on saanut herjaavia kommentteja ulkonäkönsä vuoksi, kun miehistä puolet vähemmän (20 %) on kokenut tulleensa loukatuksi tästä syystä. Vastaavasti kiusaamista kokeneista miehistä 10 % on tullut loukatuksi urheiluun liittyvissä asioissa, kun taas kiusatuista naisista vain prosentti on kokenut herjaamista urheiluun liittyen.

Luulen, että se oli jatkumoa tällaiselle ihan livekiusaamiselle. Ei riittänyt se vittuili siellä koulussa, niin sit piti jatkaa vielä koulun ulkopuolellakin. (Mies 20)

MIHIN LOUKKAAVAT KOMMENTIT LIITTYIVÄT?

	10-17 vuotta	18-29 vuotta	30-39 vuotta	40-49 vuotta	50-59 vuotta	59+ vuotta
Vastaajien lukumäärä	34	63	38	32	26	23
Mielipide	42 %	60 %	50 %	48 %	61 %	59 %
Ulkonäkö	47 %	40 %	31 %	11 %	12 %	16 %
Politiikka	11 %	33 %	16 %	21 %	29 %	26 %
Muu harrastus	20 %	15 %	21 %	13 %	23 %	10 %
Ammatti	-	13 %	13 %	20 %	9 %	18 %
Sukupuoli	6 %	18 %	18 %	8 %	6 %	4 %
Perhe ja/tai ystävät	23 %	14 %	13 %	3 %	-	8 %
Seksuaalinen suuntautuminen	9 %	23 %	8 %	-	3 %	-
Uskonto	4 %	8 %	5 %	7 %	10 %	10 %
Urheilu	18 %	2 %	11 %	4 %	3 %	-
Etninen alkuperä	-	3 %	-	3 %	4 %	-
Muu	17 %	13 %	17 %	10 %	6 %	16 %
En osaa sanoa/en muista	9 %	9 %	10 %	6 %	3 %	3 %

■ Tilastollisesti merkitsevä ero ylöspäin

Jos nyt sattuu olemaan, vaikka maahanmuuttaja tai seksuaalivähemmistössä, niin varmaan tulee kommenttia. (Mies 20)

MITEN REAGOIT, KUN SINUA LOUKATTIIN NETISSÄ?

Hieman alle puolet (45 %) tutkimukseen osallistuneista ja nettikiusatuista loukkaantuu, mutta ei ryhdy toimenpiteisiin nettikiusaamisen lopettamiseksi. Suurin piirtein saman verran (42 %) suomalaisista pyrkii olemaan välittämättä kiusaamisesta.

Silloin kun kiusattu ryhtyy toimenpiteisiin tilanteen lopettamiseksi, tavallisimmat keinot tutkimuksemme mukaan ovat kouluikäisten kohdalla koulukuraattorille tai perheelle ilmoittaminen (9 %) sekä ikäryhmästä riippumatta yhteyden ottaminen kiusaajaan, ammattiavun hakeminen, kiusaajan estäminen, ilmoittaminen sivuston ylläpitoon, kavereiden kanssa keskustelu, rikosilmoituksen tekeminen tai sosiaalisen median palvelun käytön lopettaminen.

Koin sen (kiusaamisen) jotenkin sellaisena vallankäyttönä. (Nainen 39)

MITEN REAGOIT, KUN SINUA LOUKATTIIN NETISSÄ?

	10-17 vuotta	18-29 vuotta	30-39 vuotta	40-49 vuotta	50-59 vuotta	59+ vuotta
Vastaajien lukumäärä	34	63	38	32	26	23
Loukkaannuin, mutten ryhtynyt konkreettisiin toimenpiteisiin	40 %	50 %	51 %	50 %	38 %	27 %
Olin välittämättä asiasta	51 %	49 %	31 %	36 %	40 %	38 %
Ilmoitin asiasta perheelle, koulukuraattorille tms.	23 %	9 %	5 %	5 %	6 %	4 %
Otin yhteyttä kiusaajaan	15 %	6 %	3 %	3 %	6 %	8 %
Hain ammattiapua oman jaksamiseni takia	3 %	3 %	6 %	2 %	-	-
Muu	-	14 %	20 %	10 %	16 %	37 %

■ Tilastollisesti merkitsevä ero ylöspäin

Jos en olisi terapiassa käynyt ja olisin joutunut yksin käsittelemään niitä niin... kun en ole kellekään mitään pahaa tehnyt... Se on vihan ja surun tunnetta. (Mies 52)

Hain vuosien jälkeen lopulta lähestymiskiellon vainoamisesta.

OLETKO ITSE LOUKANNUT MUITA SOSIAALISESSA MEDIASSA?

Tutkimukseen osallistuneista suomalaisista neljä prosenttia on tietoisesti loukannut muita sosiaalisessa mediassa tai verkon keskustelupalstoilla. Kiusaamisen yleisyys huomioiden luku kielii siitä, että samat ihmiset toistuvasti loukkaavat ja herjaavat muita sosiaalisessa mediassa.

Sen sijaan kysyttäessä, oletko mahdollisesti loukannut muita sosiaalisessa mediassa tai keskustelupalstoilla, kahdeksan prosenttia vastasi myöntävästi. Yhteensä joka kahdeksas (12 %) suomalainen on joko tahallisesti tai oman arvionsa mukaan tahattomasti loukannut muita netissä. On huomionarvoista, että itse nettikiusaamisen kohteeksi joutuneista peräti 41 % on itse kommentoinut tai saattanut kommentoida netissä loukkaavasti.

Eri ikäryhmien ja sukupuolten vastaukset eroavat joiltain osin toisistaan. Miehistä 16 % arvioi loukanneensa muita verkossa tahallisesti tai tahattomasti, kun naisista kahdeksan prosenttia arvioi tehneensä niin. Lisäksi 18–29-vuotiaista 22 % arvioi tahallisesti tai tahattomasti loukanneensa muita netissä, kun muissa ikäryhmissä luku vaihteli neljän ja 19 % välillä.

Auoin päätä takaisin. 13 vuotta koulukiusaamista opetti.

MITÄ LOUKKAAVAT KOMMENTIT KOSKIVAT?

Kun kysimme heiltä, jotka olivat tahallisesti loukanneet muita verkossa, mitä heidän loukkaavat kommenttinsa koskivat, vastauksissa korostuivat mielipide (58 %), politiikka (29 %), uskonto (15 %) ja ulkonäkö (14 %).

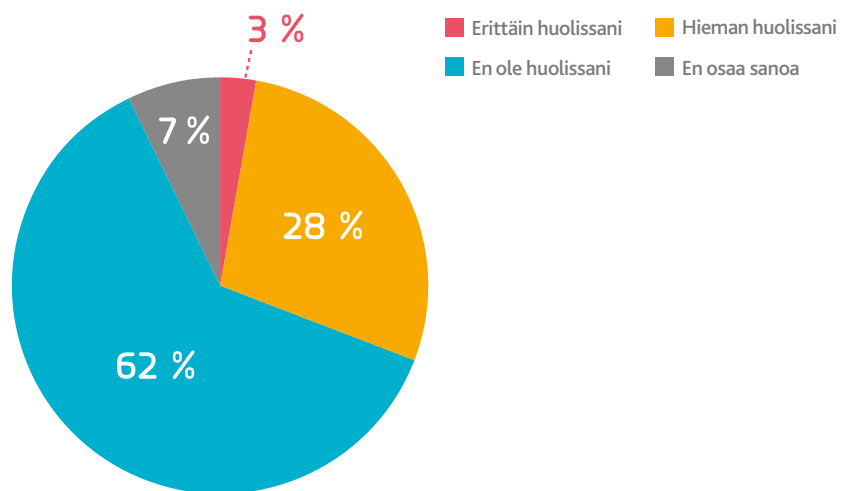
Viisi prosenttia vastaajista kertoi myös kiusanneensa muita seksuaalisen identiteetin, harrastuksen tai ammatin vuoksi ja neljä prosenttia kertoi kirjoittaneensa herjaavia kommentteja toisten etniseen taustaan liittyen.

HUOLETTAAKO NETTIKIUSAAMISEN KOHTEEKSI JOUTUMINEN SINUA?

Suomalaisista 31 % on huolissaan siitä, että he tai heidän perheenjäsenensä joutuvat nettikiusaamisen kohteeksi. Luku on lapsiperheissä korostetun suuri. Heistä peräti puolet (49 %) on huolissaan perheenjäsentensä joutumisesta nettivihan tai -kiusaamisen kohteeksi.

Se, että oma perheenjäsen joutuu nettikiusaamisen kohteeksi, huolestuttaa naisia enemmän kuin miehiä. Noin kolmannes (34 %) naisista vastasi olevansa ainakin jossain määrin huolestunut asiasta, kun miehistä vain 28 % oli sitä mieltä.

Vastaukset osoittivat myös, että oma tai läheisen aiempi kokemus nettikiusaamisesta lisäsi selvästi huolta omien perheenjäsenten joutumisesta nettikiusaamisen kohteeksi.

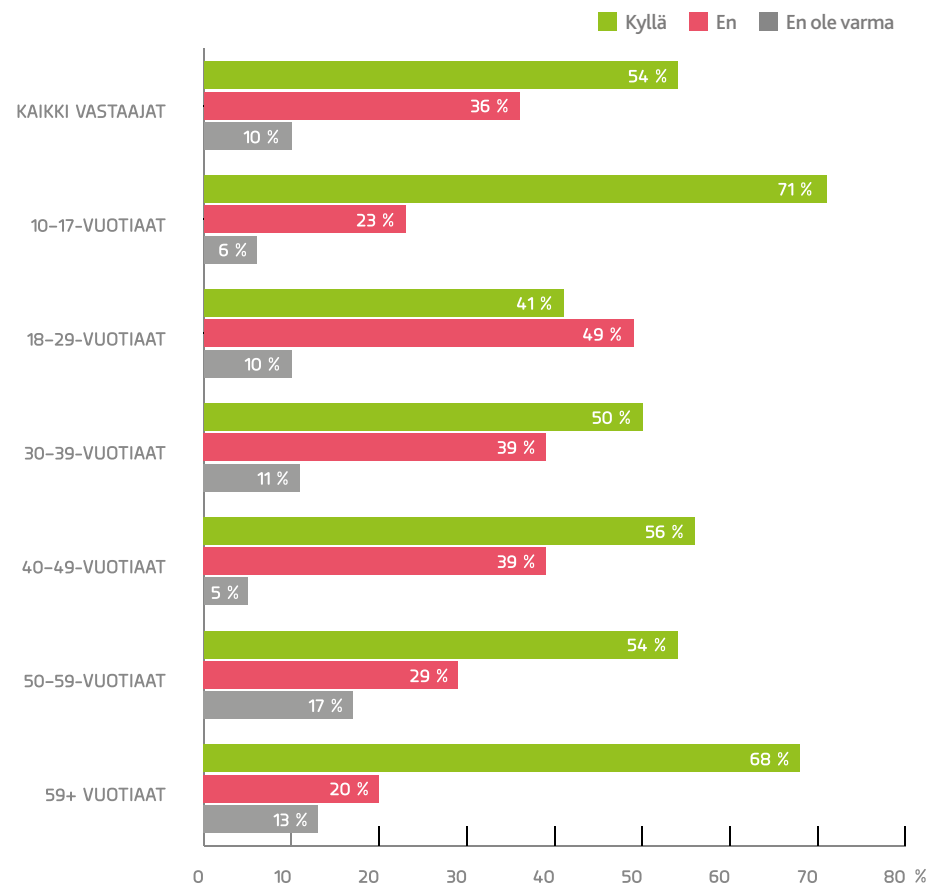
*”Jos sanot jotakin ja se vituttaa jotakin, niin ne voi tuhota sinun elämän.”
(Nainen 31)*

TIEDÄTKÖ, KEITÄ NETTIKIUSAAJASI OLIVAT?

Nettikiusaamisen kohteeksi joutuneista valtaosa (54 %) tuntee kiusaajansa.

Erityisesti nuoret tuntevat kiusaajansa: 10–17-vuotiaista sosiaalisessa mediassa kiusatuksi tulleista nuorista 71 % tuntee kiusaajansa. Vastaavasti yli 59-vuotiaista suomalaista 68 % tuntee kiusaajansa. Sen sijaan muissa ikäryhmissä merkittävästi näitä pienempi osuus kertoo tunteviensa kiusaajansa.

*”Se on sitä samaa perusmenoa kuin koulukiusatun elämässä: haukutaan, eristetään... Se on vaan helpompaa netissä, kun kaikki on nimettöminä eikä siitä jää kiinni.”
(Nainen 31)*

MILLAISIA TUNTEITA LOUKKAAVAT KOMMENTIT SINUSSA HERÄTTIVÄT?

Yli puolet vastaajista kertoi ymmärtävänsä, että loukkaajalla on omia ongelmia tai että hän on kateellinen kiusaamisen kohteelle. Joka toinen kiusatuksi tullut taas yritti olla välittämättä loukkauksista. Empatia kiusaajia kohtaan sekä välinpitämättömyys kiusaamisesta voivat olla yllätyskin monelle huomioiden, miten satuttavaa kiusaaminen luonteeltaan on.

Vastaajista 17 % kertoikin kiusaamisen satuttavan paljon. Kymmenen prosenttia vastaajista kertoi kiusaamisen lisäävän yksinäisyyden tunnetta ja sama osuus kiusaajista kertoi kiusattuna olemisen aiheuttavan häpeän tunnetta. Seitsemän prosenttia mainitsi kiusaamisen masentavan heitä.

Kysymykseen saattoi vastata myös avoimella vastauksella.

Avoimissa kommentteissa mainittiin kiusaamisen herättävän myös muun muassa kostonhalua, harmia ja surua, sääliä kiusaajaa kohtaan, ärtymystä, halua korjata tehty virhe tai vika, mutta myös huvittuneisuutta ja tarvetta puolustautua.

	Nainen	Mies	10-17 vuotta	18-29 vuotta	30-39 vuotta	40-49 vuotta	50-59 vuotta	59+ vuotta
Vastaajien lukumäärä	96	120	34	63	38	32	26	23
Ymmärsin, että loukkaajalla itsellään on ongelmia tai hän on kateellinen	58 %	48 %	33 %	52 %	65 %	54 %	49 %	65 %
Yritin olla välittämättä niistä	43 %	51 %	62 %	53 %	48 %	40 %	34 %	31 %
Ne satuttivat todella paljon	23 %	12 %	11 %	28 %	17 %	12 %	12 %	4 %
Tunsin itseni yksinäiseksi	17 %	5 %	10 %	17 %	10 %	6 %	10 %	-
Häpesin	16 %	6 %	10 %	22 %	13 %	-	-	-
Masennuin	7 %	6 %	8 %	7 %	15 %	-	9 %	-
Muu	18 %	14 %	8 %	18 %	21 %	9 %	21 %	17 %

■ Tilastollisesti merkitsevä ero ylöspäin

■ Tilastollisesti merkitsevä ero alaspäin

Kiusaamisen kohtaamisessa sukupuolten väliset erot korostuivat. Naisista 17 % kertoi kiusaamisen aiheuttavan yksinäisyyden tunnetta, kun miehistä vain viisi prosenttia koki näin.

Ikäryhmien välisissä eroissa korostuvat taas 18—29-vuotiaat: heistä 28 % koki kiusaamisen satuttavan todella paljon ja 22 % koki häpeää. Kummatkin luvut olivat selkeästi suurempia kuin muilla ikäryhmillä.

Instagrammissa kommentoidaan kuviin ulkonäköä. Se on sitä vähättelyä. Se laskee itsetuntoakin. (Mies 16)

MITÄ NETTIKIUSAAMISTILANTEESSA TULISI TEHDÄ?

Tutkimus osoittaa, että suomalaisten mielestä kiusaamisesta tulisi ilmoittaa eteenpäin nettipalvelun tarjoajalle (67 %) tai tehdä rikosilmoitus (52 %). Naisten vastauksissa korostui toiminta nettikiusaamisen lopettamiseksi miehiä voimakkaammin. Esimerkiksi 76 % naisista oli sitä mieltä, että kiusaamisesta tulee ilmoittaa palvelun tarjoajalle, kun miehistä vain 58 % oli tätä mieltä. Myös 33 % naisista uskoi siihen, että kiusaajalle tulee antaa palautetta hänen käytöksestään, mutta miehistä vain 22 % uskoi palautteen antamisen kannattavan.

Lähes joka viides (18 %) vastanneista oli myös sitä mieltä, ettei kiusaamisesta tulisi välittää. Sukupuolten välillä oli tässäkin eroja: 33 % miehistä neuvoi olemaan välittämättä kiusaamisesta, kun naisista vain 13 % uskoi asian ohittamisen olevan oikea vaihtoehto.

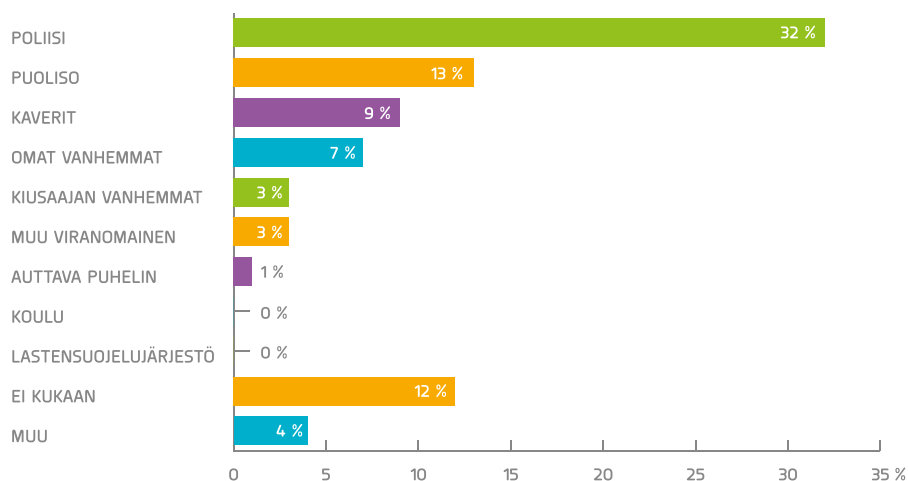
Avoimissa vastauksissa kerrottiin vaihtoehdoksi esimerkiksi kiusaajan estäminen palvelussa.

Parasta olisi et siellä missä ollaan olisi mahdollisuus raportoida ja siitä olisi seuraamuksia. Sellainen on ihan yhtä turhan kanssa Facebookissa ja Instagrammissa. Jos joku päättää kiusata, siellä ei tapahdu mitään. (Muunsukupuolinen 22)

KENEN PUOLEEN ENSISIJAISESTI KÄÄNTYISIT, JOS SINUA KIUSATTAISIIN NETISSÄ?

Suomalaisista 32 % kääntyisi nettikiusaamisen estämiseksi poliisin puoleen, 13 % hakisi apua puolisolta ja 9 % kavereilta. Huomionarvoista on sekin, että 12 % ei kääntyisi missään olosuhteissa kenenkään puoleen.

Ikäryhmien väliset erot ovat tässä kohdin merkittäviä, mutta odotuksenmukaisia. Lapsista (10–17-vuotiaat) vain kaksi prosenttia kääntyisi poliisin puoleen, mutta yli 59-vuotiaista puolet tekisi niin. Nuorilla aikuisilla (18–29-vuotiaat) korostuu vaihtoehtona puolison tai kumppanin puoleen kääntyminen – heistä 24 % tekisi niin. Sen sijaan yli 59-vuotiaista vain kahdeksan prosenttia kääntyisi puolisonsa puoleen. Myös kavereiden rooli korostuu nuorissa ikäryhmissä ja alikorostuu vanhemmissa ikäryhmissä.

On vähän vaikea estää sitä (kiusaamista) jossakin netissä. Jossain tapauksissa voi olla ihan ajattelemattomuutta, mutta joskus se voi olla hyvinkin harkittua piinaamista.

MITEN NETTIKIUSAAJAA TULISI RANGAISTA?

Suomalaiset ovat yksimielisiä siitä, että nettikiusaajat tulisi asettaa vastuuseen teostaan ilmoittamalla asiasta poliisille tai muille viranomaisille. Vastaajista 77 % oli sitä mieltä. Joka neljäs (26 %) uskoi, että kiusaajaa tulisi moittia ja ohjeistaa parempaan käytökseen ja kaksi prosenttia vastasi, ettei nettikiusaamisesta tarvitse rangaista. Kaikki näin vastanneista olivat miehiä ja iältään alle 59-vuotiaita.

PARAS AUTTAJA NETTIKIUSAAMISESSA?

Suomalaisten mielestä poliisi on paras taho lopettamaan nettikiusaaminen, mutta myös 12 % suomalaisista uskoo, että voi itse vaikuttaa tilanteeseen hyvällä tavalla.

Huolestuttavaa on se, että nettikiusaamisen kokeneista 14 % kokee, ettei kiusaamista voi lopettaa yksikään taho tai yksilö.

„Jos edes yks puolustaisi siellä netissä, niin kyllä musta tuntuu, että se ois avuks. Antais vähän buustia itsetuntoon et ei oo sitä, mitä ne muut sanoo. (Mies 16)

MITEN SUOJAUDUT NETTIKIUSAAMISELTA?

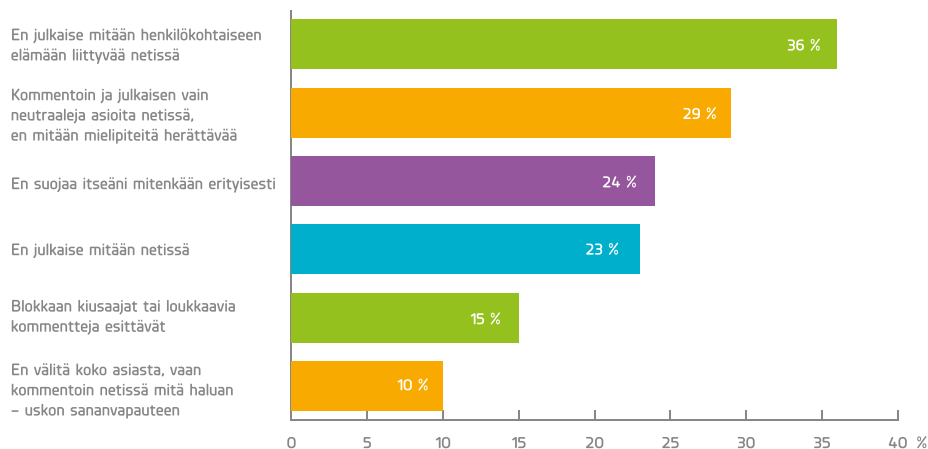
Yleisin tapa suojautua nettikiusaamiselta on sisällön rajaaminen koskemaan yleisiä, ei henkilökohtaisia, asioita. Vastaajista 36 % kertoi, etteivät he kiusaamisen pelossa julkaise mitään henkilökohtaista sosiaalisessa mediassa. Prosenttiosuus oli yhtä suuri sekä miesten että naisten ryhmissä.

Samanaikaisesti 24 % kertoi, ettei suojaa itseään nettikiusaamiselta millään tavalla. Lähes sama määrä vastaajista (23 %) kertoi olevansa suojassa kiusaamiselta, koska eivät julkaise verkossa mitään.

Kuusi prosenttia naisista sanoi, ettei halua suojautua ikäviltä kommenteilta verkossa, koska ei halua luopua sananvapaudestaan. Miehistä yli puolet enemmän (14 %) vastasi näin.

Tarkasteltaessa vastauksia ikäryhmittäin, suojautumiskeinot tuntuvat vaihtelevan hieman. Yli 59-vuotiaista 40 % ei julkaise mitään henkilökohtaista verkossa, kun taas vain kahdeksan prosenttia heistä on valmis blokkamaan kiusaajansa. Vastaavat luvut 18–29-vuotiaiden keskuudessa ovat 32 % ja 25 %. Samoin 18–29-vuotiaista 43 % ei sensuroi tai suojaa itseään verkossa, kun taas yli 59-vuotiaista vain 14 % toimii näin.

MITEN SUOJAUDUT NETTIKIUSAAMISELTA?

ONKO NETTIKIUSAAMINEN MIELESTÄSI RAAISTUNUT VIIME AIKONA?

Suomalaisista 30 % kokee nettikiusaamisen raastuneen viime vuosien aikana. Lisäksi 27 % arvelee sen raastuneen “ehkä hieman”. Kuusi prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, ettei nettikiusaaminen ole viime vuosien aikana raastunut lainkaan.

Kokemus nettikiusaamisen väkivaltaistumisesta ei jakaannu tasan eri tarkasteluryhmien välillä. Kiusatuksi tulleista peräti 56 % arvioi kiusaamisen raastuneen viime vuosina. Toinen keskiarvosta merkittävästi tässä kohdin poikkeava ikäryhmä ovat 30–49-vuotiaat. Heistä lähes joka kolmas (30 %) kokee nettikiusaamisen raastuneen viime vuosien aikana.

Tutkimuksessa kysyttiin myös vastaajien arvioita siitä, miksi kiusaaminen on raastunut.

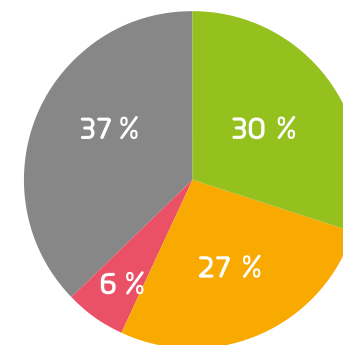
Mahdollisuus toimia nimettömänä nähtiin yhtenä keskeisimpänä syynä kiusaamisen väkivaltaistumiselle jokaisessa ikäryhmässä. Se, ettei näe kiusatun reaktioita oli seuraavaksi yleisin selitys kiusaamisen raastumiselle (76 %). Verkon tuomaan fyysiseen etäisyyteen liittyy esimerkiksi se, ettei kiusattu voi puolustaa itseään yhtä nopeasti kuin kasvokkain tapahtuvassa konfliktissa.

Muita keskeisiä syitä nettikiusaamisen raastumiselle olivat tutkimukseen osallistuneiden mielestä somessa vietetyn ajan ja some-kanavien määrän kasvu. Kolmannes vastaajista (32 %) koki myös, että kiusaajalla saattaa olla netissä yleisö, joka odottaa heiltä tietynlaista käytöstä.

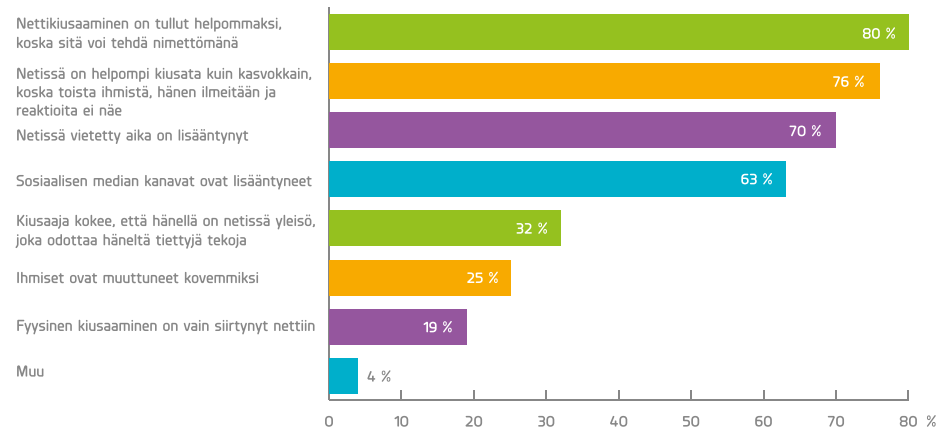
Neljännes vastaajista myös arvioi, että ihminen on muuttunut entistä kovemmaksi kuin aiemmin.

ONKO NETTIKIUSAAMINEN MIELESTÄSI RAAISTUNUT VIIME AIKONA?

■ Kyllä ■ Ehkä hieman
■ Ei ■ En osaa sanoa

MISTÄ USKOT NETTIKIUSAAMISEN RAAISTUMISEN JOHTUVAN?

ONKO KIUSAAMINEN NOLOA?

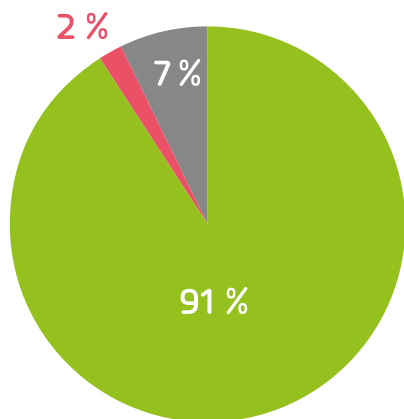
Tutkimuksemme mukaan suomalaiset ovat lähes yksimielisiä siitä, että kiusaaminen on noloa. Vastaajista 91 % tuomitsee kiusaamisen häpeälliseksi teoksi.

Vastaajista kaksi prosenttia oli sitä mieltä, ettei nettikiusaamisessa ole mitään hävettävää. Seitsemän prosenttia heistä ei osannut sanoa, pitääkö kiusaamista hävetä vai ei.

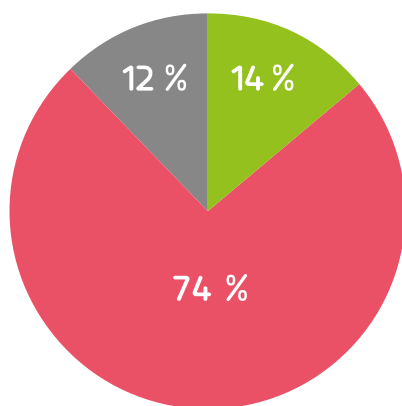
Sukupuolten välillä oli tämänkin kysymyksen kohdalla nähtävissä pieniä eroja. Kun naisista 95 % tuomitsee kiusaamisen nolona tekona, miehistä 87 % oli tätä mieltä.

Sen sijaan kysyttäessä, onko noloa tulla kiusatuksi, 74 % sanoi, ettei ole. Vastaajista vain 14 % koki kiusatuksi tuleminen häpeälliseksi. Itse nettikiusaamisen kohteena olleista vastaava luku oli 20 %.

ONKO MIELESTÄSI NOLOA KIUSATA?

ONKO MIELESTÄSI NOLOA JOUTUA KIUSATUKSI?

■ Kyllä ■ Ei ■ En osaa sanoa

On sanottu, että on vammainen ja muuta. Ei oo ollu mitään pahempaa, mutta ollaan puututtu siihen kyllä.

(Nainen 57)

95 %

suomalaisista tietää suurin piirtein, mitä on nettikiusaaminen

20 %

suomalaisista on kohdannut loukkaavia kommentteja netissä

43 %

kiusatuista on tullut loukatuksi Facebookissa

54 %

kiusatuista on tullut loukatuksi netissä mielipiteittensä vuoksi

42 %

kiusatuista ei välitä kiusaamisesta lainkaan

12 %

suomalaisista on kirjoittanut tahallisesti tai tahattomasti loukkaavia kommentteja verkkoon

31 %

suomalaisista on huolissaan netti-kiusaamisen kohteeksi joutumisesta

77 %

suomalaisista on sitä mieltä, että kiusaaja pitää asettaa vastuuseen kiusaamisestaan

91 %

suomalaisista on sitä mieltä, että netti-kiusaaminen on noloa ja häpeällistä

30 %

suomalaisista on sitä mieltä, että netti-kiusaaminen on varmasti raaistunut viime vuosina

TURVAA DIGITAALISESSA MAAILMASSA

mySafety Oy | 09 4270 4000 | info@mysafety.fi | Teollisuuskatu 21, 00510 Helsinki